

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Praha – Slivenec, Ke Smíchovu 16

Ke Smíchovu 16, 154 00 Praha - Slivenec

Identifikátor školy: 600 038 327

Termín konání komplexní inspekce: 14. ledna – 18. ledna 2002

Čj.	019 49/02-5115
Signatura	ka5cv114

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola je malou školou vesnického typu. Vzhledem k jejímu umístění a nabídce pražské hromadné dopravy je její dosažitelnost problematická. Spádovou oblastí školy je území městské části Praha – Slivenec, přijímání jsou i žáci z jiných oblastí Prahy. Jako příspěvková organizace s právní subjektivitou byla zřízena 1. ledna 2001. Sdružuje základní školu, školní družinu, školní jídelnu základní školy i mateřské školy a dále mateřskou školu, která je umístěna v odloučeném pracovišti (Ke Smíchovu 315). V letošním školním roce se zde vzdělává 194 žáků v 9 třídách 1. – 9. ročníku dle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Kapacita školy a jejích jednotlivých součástí nepřevyšuje povolené kapacity dané Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních a školních zařízení čj. 29 639/2001-21. Komplex základní školy se skládá ze tří budov různého stáří (sto let stará budova, dva učební pavilony A, B). Škola využívá celkem 17 učeben, z toho je 6 upravených jako odborné pracovny a 2 slouží oddělení školní družiny. Pracuje zde 16 učitelů včetně 2 členů vedení a 2 vychovatelek školní družiny.

Předmětem inspekce bylo komplexní zhodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a podmínek vzdělávání v základní škole, školní družině a kontrola úrovně stravování ve školní jídelně. Pedagogická práce v mateřské škole byla posouzena při orientační inspekci provedené v dubnu roku 2000.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Podmínky, průběh a výsledky vzdělávání na prvním stupni a ve školní družině

V pěti třídách vyučuje pět třídních učitelek, z nichž jen jedna splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (OPZ) pro první stupeň. Od 3. do 5. ročníku stoupá počet učitelek, které se podílejí na výuce v jednotlivých třídách. Z nich pouze ředitelka školy má příslušnou OPZ. Zbývající učitelky mají jinak zaměřené pedagogické nebo jiné vysokoškolské vzdělání. Některé učitelky využívají možnosti dalšího vzdělávání nebo si doplňují kvalifikaci dálkovým studiem. Pátý ročník je organizačně i prostorově přičleněn k druhému stupni. S ohledem na tyto skutečnosti jsou kvalifikační a osobnostní předpoklady jednotlivých učitelek využity přiměřeně s tím, že jde zatím o jeden z faktorů, který limituje možnosti koncepčního rozvíjení výuky na prvním stupni (výjimkou je příkladná práce učitelky v 5. ročníku, která je zároveň výchovnou poradkyní školy – absence patřičné OPZ je plně kompenzována mimořádnými osobnostními předpoklady).

Výuka na 1. stupni nevychází z důkladné znalosti zvoleného vzdělávacího programu, ale je převážně podložená zkušenostmi, stereotypy, strukturou a obsahem učebnic. Vzdělávací program je naplňován pouze v oblastech, kde se s ním tyto zvyklosti překrývají. V opačném případě jde o jednu z hlavních příčin nerespektování osnov, a to buď tím, že je zařazováno učivo, které nepatří do daného ročníku nebo tím, že závazná témata ve výuce chybí (psaní ve 4. a 5. ročníku). Formální plánování výuky je spíše výčtem témat podle učebnic, některé klíčové složky předmětů v něm nejsou zastoupeny (čtení).

Ve školní družině (ŠD) jsou dvě oddělení se dvěma vychovatelkami bez odpovídající OPZ, proto práce vychovatelek je spíše intuitivní a opírá se o jejich zkušenosti, doplněné případně dalším vzděláváním. ŠD plánuje svou činnost formou stručných ročních plánů s aspektem

prevence sociálně nežádoucího chování žáků.

Učebny 1. – 4. ročníku jsou umístěny v historické budově spolu se dvěma samostatnými místnostmi pro školní družinu. Tento prostor působí dojmem nesourodé kompozice prvků nestejně až protichůdné estetické i informační hodnoty. Zastoupení žákovských prací ve výzdobě školy může být jen s pochybnostmi považováno za nástroj identifikace dětí s prostředím, ve kterém tráví značnou část života, i když v jednotlivých třídách jsou také velmi příjemné výtvarné prvky, které se vymykají tomuto obrazu. Vybavení je zčásti zastaralé nebo značně opotřebované (např. koberce, většina žákovských stolků s ostrými háčky, archaické gramofonové poslechové skladby, otlučené zvonkohry, diapozitivy, řada her a hraček v družině), případně i nefunkční (regulace topení, hodiny, monitory). Zčásti je postupně modernizováno a obměňováno (např. stolky a židle v 1. ročníku, nové mapy, atlasy, encyklopedie). Při menším počtu dětí v některých třídách má každý žák stůl sám pro sebe, místnost zaplněná tradičně uspořádanými stolky však poskytuje jen minimum prostoru pro další aktivity. Didaktická technika, která je k dispozici (např. televizor, video, zpětný projektor) je využívána spíše okrajově, větší uplatnění má pianino a elektronické klávesy. Žáci mohou ve výuce i v družině využívat několik počítačů s didaktickými programy nebo hrami. Používané učebnice vyhovují vzdělávacímu programu s tím, že vyžadují tvořivý a odpovědný přístup učitelek, nikoli mechanické přejímání. Tělocvična je velmi malá, dráty trčící z ochranných krytů topných těles jsou nebezpečné, kladina, která se nevejde do nářadovny, zmenšuje již tak malý prostor tělocvičny. Materiální podmínky na pozemku školy nebylo možné objektivně posoudit pro souvislou sněhovou pokrývku, ředitelka inspekční tým informovala o problémech, které vyplynuly z uplatnění restitučních nároků na pozemky, jež škola využívala (nová přístupová cesta, omezení při vyvážení žumpy, zamezení přístupu na hřiště využívané ŠD). Pozitivně působilo využívání blízkého přírodního kluziště. Prostorové podmínky pro výuku v 5. ročníku jsou popsány v jiné části zprávy.

Výuka je členěna do běžných vyučovacích jednotek. Na povinnou výuku navazují nepovinné předměty a kroužky, jejichž obsah vyplývá z podmínek školy i z potřeb žáků. Rozvrh hodin a režim školy odpovídá mladšímu školnímu věku žáků. V 5. ročníku je pro děti značně psychicky náročný velký počet vyučujících s různým přístupem a různými nároky.

Rozsah provozu ŠD není písemně stanoven, nebylo doloženo jeho projednání se zřizovatelem. Dle sdělení vedení školy je družina v provozu od 7 hodin do začátku vyučování, odpolední družina končí v 17 hodin. Nebyly zjištěny připomínky zákonných zástupců žáků k rozsahu provozu. Skladba činností (odpočinkové, rekreační, zájmové činnosti a příprava na vyučování) ve ŠD odpovídala jejímu poslání.

Z personálních a částečně i z materiálních podmínek výuky vyplývají vyučovací postupy. Frontálně vedenou výuku se většina učitelek snažila doplňovat kooperativními formami učení, které však nemají osvojené (tak jako frontální styl), a proto při nich zjevně ztrácejí jistotu a nevyužívají plně potenciál, který tyto postupy nabízejí. Kromě převažujících základních metod (výklad, řízený rozhovor inklinující spíše k monologu učitelky s jednoslovnými vstupy žáků, čtení z učebnice a zapisování do sešitů) zařazovaly i další metody, které jsou pro žáky mladšího školního věku atraktivnější; poměrně často tak využívaly drobných improvizací. V některých případech vedla snaha o metodickou pestrost výuky k samoúčelné volbě forem a metod, bez věcných souvislostí s obsahem výuky, ke skákání z tématu na téma, ke stereotypnímu procvičování do úpadu nebo k neefektivnímu využívání času. Slabým místem je rovněž práce s literaturou, která se někdy omezuje na přečtení čítankových textů a na vysvětlení neobvyklých pojmů. Naproti tomu se ve výuce objevily i vhodně řazené a funkční metody a metodické řady, vypravování doplněné pracně obstaranými zajímavými dokumenty, nebo promyšlený, neuspěchaný proces počátečního analyticko-syntetického čtení. Mezi

pozitiva sledované výuky patřila také komplexní práce s konkrétním jazykovým materiálem, časté zařazování říkánek, jazykolamů a básniček (v nižších ročnících) i snaha učitelek hledat mezipředmětové vztahy (zkomplikovaná někdy výběrem málo podnětných písniček či jejich interpretací bez nástrojového doprovodu). Jen zcela okrajově se ve výuce vyskytly drobné věcné nepřesnosti. Učitelky většinou žáky vedou k pečlivě úpravě písemností. V části výuky se objevily prvky vnitřní diferenciacce, a to nejen ve vztahu k dětem se specifickými poruchami učení.

Úvodní motivace byla často nahrazována sdělením o předpokládaném průběhu hodiny nebo o didaktických cílech učitelky, případně odkazem na blízkící se vysvědčení. Někdy byli žáci motivováni střídáním činností, většinou však jejich aktivita vyplývala z jejich osobního vztahu k učitelkám. Přístup učitelek k dětem je různý, od takřka mateřského přes věcný až po příkladný přístup učitelky vlastivědy v 5. ročníku, která s žáky jedná s trpělivou vážností a hlubokým porozuměním, poskytuje jim dostatek podnětů i času k přemýšlení, k vyjadřování a významně tak přispívá k jejich osobnostnímu a sociálnímu rozvoji. Pravidla vzájemného jednání a komunikace mezi žáky jsou vytvářena a dodržována v různé kvalitě, ve sledované výuce měla vyšší úroveň v 1., 3. a 5. ročníku.

Systém hodnocení žáků není koncepčně utvářen a je založen na zkušenostech učitelek. Není jasné, který typ hodnocení je preferován. Prvky autentického sebehodnocení a sebereflexe jsou spíše jen naznačeny. Mezi výrazná pozitiva sledovaného vzdělávání patří momenty vzájemné kontroly a okamžité zpětné vazby, pravidelná motivační razítka v žákovských knížkách, negativem jsou naproti tomu povrchní hodnotící výroky učitelek. Zejména v nižších ročnících jsou zvoleny žákovské knížky, které nabízejí strukturu klasifikace, jež neodpovídá členění předmětů do složek a jejich významu, někdy jsou při klasifikaci nadměrně zdůrazňovány okrajové znalosti (notové diktáty). Rozsah předložených pololetních písemných prací paradoxně klesá od 3. do 5. ročníku, do práce z matematiky ve 3. ročníku byly zařazeny příklady, které neodpovídají osnovám. Sledovaná klasifikace vybraných konkrétních žáků byla přiměřená a její četnost odpovídala průběhu školního roku.

V rámci kontrolované činnosti ŠD byly při odpoledním pobytu dětí v obou odděleních akceptovány jejich potřeby. Děti působily uvolněně, hrály si se zaujetím a využívaly možnosti, které jim podmínky poskytovaly a vychovatelky nabízely. Režimové momenty zvládaly vychovatelky až na jednu výjimku (žák na hanbě na chodbě) zkušeně a klidně. Systém hodnocení dětí nebyl pozorován, vychovatelky však měly u dětí zjevnou autoritu.

Úroveň sledované výchovné a vzdělávací oblasti je v souhrnu průměrná.

Blok společenskovedních předmětů (český jazyk a literatura, dějepis, občanská výchova)

Časové dotace sledovaných předmětů jsou v souladu s učebními plány. Obsah učiva v letošním školním roce odpovídá osnovám zvoleného vzdělávacího programu. Učitelé mají vypracované tematické plány svých předmětů, v dějepise a občanské výchově korespondují s osnovami. Na základě analýzy plánování výuky a kontroly zápisů v loňských třídních knihách bylo zjištěno, že učitelé českého jazyka respektují více učebnice než osnovy, a proto je zpracování tematických plánů mnohdy pouze formální. V loňském školním roce v plánování učiva českého jazyka došlo k porušení osnov:

- v 6. ročníku bylo probráno skloňování zájmena jenž a slovesný rod (učivo 7. ročníku), slovesný vid (učivo 8. ročníku),
- v 7. i 8. ročníku učitelé zařadili přívlastek volný a těsný (učivo 9. ročníku).

Český jazyk vyučují dva pedagogové s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Dějepis učí

jedna učitelka s pedagogickou způsobilostí, občanskou výchovu zajišťují tři vyučující, z nichž jedna splňuje podmínky stanovené pro kvalifikaci k výuce, jedna má pedagogickou způsobilost a jedna je nekvalifikovaná.

Vyučování probíhá ve třídách vybavených většinou starším žákovským nábytkem. Pomůcky, které učitelky občas vhodně využily, jsou umístěny ve skříňkách v učebnách. Pedagogové používají k výuce schválenou ucelenou řadu učebnic.

Sledovaná výuka byla připravená a navazovala na předchozí téma, její struktura však nebyla vždy účelná. Odpovídala výukovým cílům, věku i schopnostem žáků. V hodině mluvnice převažovaly tradiční metody práce (řízený rozhovor, procvičování nebo opakování učiva, zápis do sešitu). Učivo bylo podáváno věcně správně s důrazem na logické zdůvodňování pravopisných a stylistických jevů. Tento průběh byl pro žáky jednotvárný, bez motivujících prvků, žáci reagovali pouze na pokyny učitele. Procvičovali učivo střídavě ústní nebo písemnou formou. V hodinách literární výchovy pedagogové použili metodu řízeného rozhovoru, doplňovali ji skupinovou prací, z níž však nebyly závěry formulovány a výchovně využity. Ani velké množství literárních ukázek neovlivnilo způsob výuky, kdy žáci přijímali většinou pasivně informace, které jim vyučující předávali. Učivo bylo zpestřeno zařazením referátu nebo přednesem básně. Ve výuce dějepisu a občanské výchovy učitelky využívaly řízeného rozhovoru, který doplňovaly promyšlenými úkoly zadanými pro opakování pojmů nebo pro práci ve skupinách (pracovní listy, obrázky, křížovka, práce s textem v učebnici a s mapou). Pedagožky vycházely ze zkušeností a znalostí žáků, kteří byli velmi aktivní a samostatní, velmi dobře spolupracovali.

Vstupní i průběžná motivace se většinou omezila na seznámení s tématem hodiny a jeho zápisem do sešitu. Průběžné hodnocení práce žáků za úspěšné splnění úkolu se provádělo sporadicky. Často bylo opomíjeno, někdy i z časových důvodů, závěrečné shrnutí hodiny. Žáci se vzájemně nehodnotili, k sebehodnocení nebyli vedeni. Hodnocení písemných prací je přiměřené, je prováděna analýza chyb. Zápisy a úprava sešitů mají rozdílnou úroveň, stejně tak i jejich kontrola a oprava chyb. Četnost klasifikace v žákovských knížkách odpovídá pololetí školního roku.

Žáci dodržovali dohodnutá pravidla komunikace, jejich chování bylo přiměřené i přes určitou monotónnost a někdy malou podnětnost výuky. Minimální či nulová kooperace mezi žáky nevytvářela prostor pro vzájemné vyjadřování postojů, názorů, řešení nastolených problémů, čímž se omezuje možnost rozvoje komunikativních dovedností dětí.

Vzdělávání ve společenskovědních předmětech (český jazyk a literatura, dějepis, občanská výchova) je průměrné.

Blok předmětů s výchovným zaměřením (hudební výchova od 4. ročníku, rodinná výchova, výtvarná výchova)

Časové dotace sledovaných předmětů korespondují se zvoleným vzdělávacím programem. Učitelky vypracovaly tematické plány, které vystihují závazné tematické celky uvedené v učebních osnovách. Ve sledovaných hodinách odpovídaly výukové cíle aktuálnímu složení tříd. Pouze v hudební výchově došlo k velkému zatížení žáků zařazením nadbytečné odborné terminologie.

Ze tří učitelek zajišťujících sledovanou výuku jsou pedagožky hudební a výtvarné výchovy s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Učitelka rodinné výchovy je bez kvalifikace. Tato skutečnost nemá na kvalitu vzdělávání zásadní dopad. Výuka probíhá ve světlých třídách vybavených tradičně uspořádaným nábytkem. Jejich výzdoba je poznamenána negativními

hygienickými podmínkami (viz kapitola další významná zjištění). Sbírky vztahující se k předmětům obsahují audiovizuální techniku, základní pomůcky a literaturu. Nejsou rozmanité ani modernizované. Výjimku tvoří obsáhlá sbírka výtvarné výchovy. Řady učebnic, které jsou ve vyučování používány, mají schvalovací doložku MŠMT.

Učitelky volily ve vyučování frontální způsob práce. Občas byla výuka monotónní s nízkou efektivitou. Po výkladu látky nebo po vysvětlení pracovního postupu obvykle následovalo procvičování učiva, v němž dominoval řízený rozhovor, byla zařazována práce s učebnicemi, sešity a s výtvarným materiálem, v hudební výchově zazníval žakovský zpěv s doprovodem hudebního nástroje. I přes jednotvárný charakter činností nelze některým učitelkám upřít snahu zpestřit výuku. Použily k tomu další studijní literaturu a mezipředmětové souvislosti (Josef Lada). Snaha o vysokou odbornost výuky vedla v hudební výchově k přetížení dětí (např. práce s partiturou). Zohlednění žáků se specifickými vývojovými poruchami učení ani zdůraznění individuálních schopností jednotlivců nebyly ve vyučování patrné.

Úvodní motivace vyučovacích jednotek obsahovala popis průběhu výuky. Učitelky ověřovaly pochopení probírané látky, pomáhaly žákům a chválily jejich výsledky. Ke klasifikaci přistupovaly zřídka, svoje hodnocení nezdůvodňovaly. Děti nebyly vedeny k sebehodnocení.

Vzhledem ke zvolené formě práce žáci nedostávali větší prostor pro rozvíjení komunikativních dovedností. Převažovala verbální aktivita vyučujících. Učitelka rodinné výchovy měla výjimečně kultivovaný projev. Stanovená pravidla komunikace v hodinách byla dodržována. Vyučování probíhalo v příznivé atmosféře.

Kvalita výuky sledovaných společenskovedních předmětů je průměrná.

Blok přírodovědných předmětů (fyzika, chemie, matematika)

Výuka probíhá v souladu se schváleným učebním plánem a učebními osnovami. Týdenní dotace vyučovacích hodin jednotlivých předmětů jsou u všech tříd dodrženy. V tematických plánech, které jsou většinou formálním výtahem z obsahů učebnic, chybí ve fyzice a chemii zařazení laboratorních prací a exkurzí. Bezprostřední příprava učitelek na výuku byla zodpovědná, avšak časové rozvržení občas nebylo reálné. Naplánovanou stavbu hodiny se někdy nepodařilo v plné šíři realizovat. Na povinnou výuku předmětů v tomto školním roce nenavazuje žádný volitelný předmět.

V listopadu a prosinci minulého roku došlo k personální výměně dvou učitelů (fyziky a chemie). Toto rázné a odvážné řešení ředitelky bylo pro žáky prospěšné, zvláště pro výuku fyziky. V současné době výuku zajišťují dvě učitelky, z toho jedna je plně kvalifikovaná pro výuku matematiky a pedagogicky způsobilá pro výuku fyziky. Jedna pedagožka vyučující chemii a fyziku nespĺňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což má negativní dopad na kvalitu vzdělávání převážně v chemii. Problémem je nesprávná interpretace učiva, rezervy jsou ve volbě vhodných vyučovacích metod (hlavně metody názorně-demonstrační, praktické, problémové) a v efektivním využívání vyučovacího času. Pedagožka učí předmět poprvé, má snahu uvedené problémy postupně odstraňovat. Výuka matematiky se realizuje v kmenových třídách, fyzika a chemie probíhá v odborné učebně. Prostředí tříd je málo podnětné, důvodem je zastaralý školní nábytek a dlouhodobý problém s plísňemi. Na základě doporučení hygienika nemohou být stěny tříd vyzdobeny. Pro výuku se používají schválené učebnice. Didaktická technika nebyla při hodinách zařazena. Kabinet matematiky je vybaven dostatečným množstvím starších pomůcek, které nebyly obnovovány. V kabinetu fyziky a chemie je neutříděná sbírka pomůcek, žakovských souprav a chemikálií, včetně vysoce toxických látek, které nejsou evidovány. V průběhu inspekce se ředitelka operativně spojila

s odbornou firmou, která škole zlikviduje neoznačené chemikálie, vystaví příslušnou dokumentaci a dodá nádoby na legální likvidaci chemických látek. Učitelka chemie je ve škole krátkou dobu a ještě se nestačila zorientovat ve všech pomůckách, do výuky je zatím v dostatečném množství nezačleňovala.

Zvolené formy práce byly frontálního charakteru s výraznou převahou činností učitelek, což s sebou nese menší efektivitu vyučovacího procesu. Kromě jedné hodiny geometrie, kdy žáci vhodně formou skupinové práce využívali stavebnici "Geometrické modelování", nebyly uplatněny kooperativní techniky učení. Převažovalo stereotypní střídání řízeného rozhovoru, výkladu, samostatné i společné práce s učebnicí a sešitem, někdy bylo zařazeno závěrečné shrnutí učiva. Při seznamování s novým učivem, se učitelky snažily vycházet ze starších znalostí žáků, ale převažovala činnost vyučujících; děti pasivně přijímaly informace. V matematice a ve fyzice učitelka kontrolovala samostatnou práci žáků a v případě potřeby jim individuálně pomáhala. Děti však neměly prostor pro aktivní učení, pro hledání alternativních řešení, pro rozvíjení logického myšlení, do výuky nebyly dostatečně zaangažovány v důsledku zvolených pasivních vyučovacích metod. Výuka chemie zatím není cílevědomě řízena tak, aby si žáci osvojovali dovednosti spojené s prováděním jednoduchých chemických pokusů, aby se učili nacházet vysvětlení chemických jevů a zdůvodňovat vyvozené závěry. Vnitřní diferenciaci podle individuálních schopností žáků nebyla ve výuce uplatněna. Zápisy do sešitů byly přiměřeně dlouhé, připravené na tabuli.

Na začátku každé hodiny učitelky sdělily její sledovaný cíl. Průběžné motivační hodnocení téměř nepoužily, zcela chybělo závěrečné zhodnocení. Žáci nebyli vedeni k tomu, aby se učili získané informace kriticky hodnotit a ověřovat z různých hledisek. V hodnocení písemných prací z matematiky učitelka někdy přehlédla chyby či nesjednotila klasifikaci. Ve škole nejsou prokazatelné podklady pro hodnocení žáků z fyziky a chemie, protože při personální výměně pedagogů nedošlo k jejich předání. Četnost klasifikace v žákovských knížkách byla přiměřená.

Styl frontální výuky nevytvářel dobré podmínky pro rozvíjení sociálních a komunikativních dovedností žáků. Vyučující důsledně nevyžadovaly slovní doprovod při žákovské práci u tabule, nedostatkem bylo tolerování jednoslovných odpovědí. Malá pozornost byla věnována rozvíjení kultivovaného mluveného projevu. Žáci většinou pouze pasivně přijímali informace bez snahy o aktivní zapojení do vyučovacího procesu. Vyučování je často jednosměrným procesem (směr učitel-žák), učitelky nemají efektivní zpětnou vazbu.

Výuka fyziky a matematiky je průměrná, chemie je pouze vyhovující. V souhrnu je uvedený blok předmětů hodnocen jako průměrný.

Anglický jazyk

Obsah učiva a časová dotace předmětu jsou v souladu se zvoleným vzdělávacím programem a jeho učebními osnovami. Na výuku navazuje nepovinný předmět konverzace v anglickém jazyce. Bezprostřední příprava vyučující na výuku byla pečlivá a zodpovědná.

Výuku zajišťuje učitelka, která nemá pedagogickou ani odbornou způsobilost. Tento handicap má na výuku částečně negativní dopad zejména ve vhodné volbě metod a forem práce a v efektivním využití pracovního času. Učitelka má zájem o další vzdělávání. Výuka probíhá ve světlých třídách a v jazykové pracovně. Výzdoba učeben má průměrnou úroveň, kterou ovlivňují nepříznivé hygienické podmínky výukových prostor (plíseň ve zdech). Sbírkou předmětu obsahuje základní pomůcky a literaturu, chybí dostatečný počet slovníků. V jednotlivých ročnících žáci pracují se schválenými učebnicemi Project of English, s pracovními listy, kartami a sešity.

Vyučující organizovala hodiny převážně frontálním způsobem, podíl její práce převažoval. Výuku uspořádala do sledu činností, které zahajovalo opakování látky, navazoval výklad nového učiva a procvičování, shrnutí a závěr, který převážně obsahoval zadání domácího úkolu. Žáci předvedli dobrou znalost slovní zásoby s důrazem na překlad do rodného jazyka. Jejich znalosti byly minimálně rozvíjeny směrem k mluvním dovednostem (vyprávění, dialog, krátká sdělení). V řízeném rozhovoru se učitelka často spokojila s jednoslovnými odpověďmi dětí. Učebnice byla využívána jako opora při poslechových činnostech, k rozvíjení dovednosti číst originální text a k vyhledávání gramatických jevů. Při skupinové práci žáci projevovali schopnost reagovat podle pokynů, ale jejich verbální jistota byla nízká. Vyučující interpretovala učivo věcně správně, nevyvarovala se však nedostatků ve výslovnosti. Proto docházelo k občasnému přehlédnutí chyb ve výslovnosti.

Na počátku hodiny učitelka sdělila její cíl. V průběhu výuky málo motivovala žáky využitím jejich zkušeností, mezipředmětové vztahy se vyskytovaly okrajově. Zvýšenou pozornost věnovala společné kontrole vypracovaných úkolů a cvičení, snažila se o objektivní zhodnocení pracovních výsledků a vyzdvihování kladů. Někdy prováděla klasifikaci, která byla přiměřená, ale nebyla zdůvodněná. Žáci nebyli vedeni k sebehodnocení. V písemných prověrkách cílených hlavně na doplňování chybějících slov a na překlad vyučující zohledňovala zájmy žáků se specifickými vývojovými poruchami učení. V hodnocení písemných záznamů učitelka neopravila všechny chyby.

Komunikace mezi učitelkou a dětmi byla ve všech hodinách vstřícná a klidná. Dohodnutá pravidla děti respektovaly a v rámci možností prezentovaly schopnost spolupracovat i mezi sebou. Impuls ke komunikaci vycházel vždy od vyučující a její jinak příznivý projev byl někdy zatížen nadbytečným verbalismem.

Hodnocení výuky anglického jazyka je průměrné.

Nepovinný předmět základy výpočetní techniky – 6. ročník

Nepovinný předmět základy výpočetní techniky je realizován v nově otevřené počítačové učebně, která je v provozu od listopadu roku 2001. Pro velký zájem žáků byly otevřeny v 6. ročníku dvě skupiny tohoto nepovinného předmětu. I přesto počet dětí ve skupině neumožňuje jejich individuální práci na počítači. Systematická výuka je teprve v začátcích, učitel má promyšlené tematické plány, které vycházejí z aktuálního stavu výuky ve škole.

Výuku nepovinného předmětu zajišťuje jeden učitel bez odborné a pedagogické způsobilosti, což nemělo na sledovanou výuku zásadní vliv z hlediska odbornosti. Rezervy jsou však ve správné volbě didaktických metod a forem. V pracovně je dvanáct síťově propojených počítačů s mikroprocesorem Pentium III. Jsou na nich nainstalovány operační systémy WINDOWS 98 a software SUITE pro PC verze 602, výukové programy zatím škola nemá. Dále je zde laserová černobílá tiskárna a deskový scanner. Učebna je přes modem připojena do internetové sítě, při sledované výuce žáci v prostředí internetu nepracovali.

Výuka předmětu byla založena na samostatné práci žáků, kteří pracovali se zájmem a pod přímým vedením učitele. Zadané úkoly nebyly občas srozumitelné. Předvedení dílčího úkolu bylo názorné pouze pro velmi malý počet žáků. Ostatní pracovali dle ústních pokynů, jejich pochopení si pedagog efektivně nekontroloval. Pracovní tempo odpovídalo zásadě věkové přiměřenosti, avšak žákům s rozdílnou úrovní znalostí nebyly zadány úkoly různé obtížnosti. Individuální kontrola práce nebyla důsledná.

Atraktivnost některých témat výpočetní techniky, zdůraznění jejího významu pro budoucí život vytvářela dostatečnou motivaci k předmětu. Komunikace mezi vyučujícím a žáky a jejich

vzájemná komunikace v pracovních skupinách je velmi dobrá, je vidět snaha získat znalosti z výpočetní techniky.

Výuka nepovinného předmětu základy výpočetní techniky je hodnocena jako průměrná.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Vyučování je v souladu se schválenými učebními dokumenty. Časové dotace jednotlivých předmětů korespondují s učebními plány. Plánování je v zásadě funkční, jeho zásadním nedostatkem je dílčí nerespektování vzdělávacího programu. Při vyučování byla málo vidět individuální práce se žáky se specifickými vývojovými poruchami učení (s výjimkou výuky na 1. stupni a anglického jazyka). Bezprostřední plánování a příprava na výuku byly průměrné.

Úroveň personálních podmínek snižuje poměrně velký počet pedagogů, kteří nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Aprobovanost výuky na prvním stupni je i vzhledem k pražskému regionu podprůměrná. Psychohygienické podmínky výuky jsou z hlediska prostorové a estetické úrovně i z hlediska členění hodin, tempa a patřičné relaxace průměrné. Materiální podmínky pro výuku jsou nevyrovnané (od nově vybudované počítačové pracovny přes velmi stísněné prostředí v tělocvičně až po nevyhovující podmínky v uzavřené učebně dílen). Podmínky výuky negativně ovlivňuje výskyt plísní, které mají dopad na zdraví žáků i zaměstnanců. V konečném důsledku mohou ohrozit bezpečnost uživatelů školy. V souhrnu jsou podmínky výuky pouze vyhovující.

Organizace, formy a metody výuky jsou převážně tradiční, založené na aktivitě učitelů. Jejich efektivitu někdy snižují metodické a odborné nedostatky. Pedagogové málo začleňují diferencovanou výuku, názorně-demonstrační, praktické a problémové metody učení. Organizace, metody a formy výuky mají celkově průměrnou úroveň.

Specifické motivační postupy se neobjevují a vstupní motivace vychází pouze z prezentace učiva, průběžná pozitivní motivace je uplatňována převážně na 1. stupni, na 2. stupni se vyskytla jen výjimečně. Hodnocení žáků je převážně objektivní, občas se objevuje mechanické klasifikování bez následného odůvodnění a povzbuzení ke zlepšení. V motivace a hodnocení jsou pozitiva a negativa v rovnováze.

Kvalita komunikace je mimo jiné ovlivněna používanými frontálními metodami práce, osobností učitele a ochotou žáků aktivně se zapojit do vzdělávacího procesu. Vzájemné komunikaci žáků je věnována velmi malá pozornost. Komunikace a interakce má průměrnou úroveň.

Kvalita vzdělávání je ve výše popsaných předmětech celkově průměrná.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Ředitelka školy je ve funkci krátkou dobu (od 1. dubna 2000). Má zpracovanou dlouhodobou koncepci školy, která je rozpracována do střednědobých plánů a úkolů ve všech složkách školy. Vedle nutných investic (vybudování nové počítačové učebny, odhlučnění školní jídelny,

zateplení a omítka historické budovy, spolupráce s hygienickou stanicí při likvidaci plísní) se vedení školy zaměřuje na zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu. Hlavní prioritou ředitelky je snaha o plně kvalifikovaný sbor. Tato část plánování je vzhledem k dopravní dosažitelnosti školy a k podmínkám, které ředitelka může nabídnout, zatím ideálem. Částečným řešením je studium stávajících pedagogů, které vedení školy podporuje.

Při kontrole učebních plánů a třídních knih bylo zjištěno porušení osnov při výuce na 1. stupni a v českém jazyce na 2. stupni (viz část vzdělávání). Učitelé nejsou důsledně seznámeni se zvoleným vzdělávacím programem. Často učí dle dlouhodobě navykých způsobů bez zavádění kooperativních vyučovacích metod a forem práce.

Nedílnou součástí plánování výuky je, vzhledem k velikosti školy, dostatečná nabídka čtyř volitelných předmětů, osmi nepovinných předmětů, individuální organizace doučování a odpovídající nabídka šesti zájmových kroužků.

Plánování je průměrné.

Organizování

Statutárním zástupcem základní školy je ředitelka, která byla jmenována do funkce Školským úřadem Prahy 5 na základě konkurzního řízení s účinností od 1. 4. 2000, její potvrzení ve funkci bylo vydáno dne 1. 1. 2001 v souvislosti se vstupem školy do právní subjektivity.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu i provozu školy vychází z organizačního řádu školy. Ten vymezuje organizační strukturu školy včetně systému podřízenosti pracovníků a jejich kompetence a odpovědnosti. Za organizaci výchovně-vzdělávacího procesu odpovídá zástupce ředitelky školy. Vedení školy využívá spolupráce s pedagogickou radou, která se zabývá především hodnocením prospěchu, chováním žáků a organizačními záležitostmi. Nejsou však upřesněny konkrétní odpovědnosti pracovníků a termínem plnění daného úkolu. Systém pravidelných provozních porad zajišťuje operativní řízení školy. Zápisy předmětových komisí a metodických sdružení nedokládají hlubší spolupráci mezi vyučujícími. Zabývají se učebnicemi, výsledky písemných prací i analýzou jejich chyb, kontrolou tematických plánů, která se májí účinkem na 1. stupni a v předmětu český jazyk a literatura, kde byly shledány nedostatky.

Kontrolovaná pedagogická dokumentace je vedena s dílčími nedostatky (nesprávné přepisování údajů, absence data u výchovných opatření, není uveden vzdělávací program). Řád školní družiny vytváří jen zčásti rámec pro provoz, chybí např. ustanovení o rozsahu činnosti a popis systému předávání a vyzvedávání dětí včetně krizového scénáře po ukončení provozu. Není průkazné, zda jsou s řádem seznámeni rodiče. Kontrolovaná povinná dokumentace školní družiny měla zásadní nedostatky: na řadě zápisových lístků chyběly údaje o odchodu žáků, nebyly vedeny docházkové sešity. Kompetence vedoucí vychovatelky nejsou jasně stanoveny. Vychovatelky ve školní družině na vlastní riziko vybírají v hotovosti příspěvek na provoz od rodičů, přestože jim tato činnost nepřísluší. Ředitelka školy se tím snaží vyhovět zřizovateli, který tento způsob vybírání plateb vyžaduje, přestože postup není v souladu se zákonem. Školní řád pro žáky je vytvořen ve dvou různých vyhotoveních s uvedením rozdílných dat (bez pravidel používání mobilních telefonů), přílohu tvoří práva žáků. Žáci s jedním z nich byli prokazatelně seznámeni, jejich zákonní zástupci nikoli, přestože šlo o úkol ředitelky školy pro třídní učitele. Není jasné, jakým způsobem rodiče odsouhlasí poskytnutí příspěvků na učební texty. Výroční zpráva o činnosti školy je zpracována v souladu s platnou legislativou, má vypovídací hodnotu.

Žáci jsou informováni standardním způsobem pomocí školního rozhlasu, třídních učitelů, nástěnky nebo informačními lístky. Pedagogům slouží k informování nástěnky ve sborovně,

osobní schránky nebo osobní sdělení. Rodiče jsou informováni prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, při konzultacích jednotlivých učitelů, informačním občasným "POZOR DĚTI!". Veřejnost je informována v místním zpravodaji "Slivenecký mramor" a různou formou prezentace školy na veřejnosti (školní akademie, sportovní akce pro děti i rodiče). Vedení školy úzce spolupracuje se Sdružením rodičů, se kterým projednává použití finančních prostředků pro potřeby školy.

Organizování má průměrnou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka využívá k vytváření příznivé, až rodinné, pracovní atmosféry specifík malé školy. Umístění školních budov a horší dopravní obslužnost má dopad na zajišťování kvalifikovaných pracovníků. Proto je i řada vzdělávacích programů a akcí cílena na doplňkové pedagogické studium. Ředitelka školy pracuje ve funkci krátkou dobu a poměrně hodně práce věnuje provozním záležitostem a zlepšení psychohygienických podmínek vzdělávání a výchovy v některých objektech školy, které jsou zasaženy plísní. Přesto však projevuje snahu a velký zájem změnit některé negativní skutečnosti ve vyučovacím procesu, zejména zkvalitnit systém uvádějících učitelů a propracovat kritéria hodnocení tak, aby se stala skutečně dostatečně motivujícím prvkem v její práci. Vedení školy podporuje iniciativní přístup pracovníků k životu školy, což je mimo jiné patrné i na úrovni její prezentace na veřejnosti. Určité rezervy zůstávají v orientaci zástupce ředitelky v prioritách průběhů, výsledků a následné kontroly vzdělávání, což bylo patrné při společně vedeném rozboru sledované hodiny.

Vedení a motivování pracovníků má průměrnou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Vedení školy zpracovalo rámcový roční plán kontrolní činnosti, který pokrývá všechny oblasti, průběžně ho realizuje. Výchovně-vzdělávací práci kontroluje převážně ředitelka. Pravidelně kontroluje žákovské sešity a žákovské knížky. Často hospituje a má přehled o kvalitě výuky jednotlivých učitelek. Zatím se jí nepodařilo nastartovat postupné změny v modernizaci zasetého tradičního pojetí vzdělávání. Vzhledem k omezené možnosti vhodného výběru pedagogů pro jmenování uvádějících učitelů snaží se nekvalifikované vést sama formou častějších hospitací. Výsledky kontrolní činnosti jsou ihned projednávány s pracovníky, opatření k nápravě zjištěných nedostatků jsou přijímána.

Vedení školy nezaznamenalo při kontrole výchovně-vzdělávacího procesu nedodržení osnov při výuce některých předmětů (viz část hodnocení průběhu vzdělávání). Dále nezaznamenalo chyby ve vedení povinné pedagogické dokumentace a dokumentace školní družiny, zde začaly být nedostatky v průběhu inspekce postupně odstraňovány. Ve škole prozatím není vytvořen propracovaný systém vnitřní evaluace pedagogické práce školy, který by více podpořil systematické plánování, efektivní motivaci a větší využívání kooperativních metod a forem práce. Ředitelka si ověřuje výstupní znalosti žáků pouze v případě náznaků problémů. Srovnání výsledků výchovně-vzdělávací práce školy s ostatními školami se neprovádí. Systém kontroly hospodaření školy je funkční. Kontrolní činnost vedení je oslabována řešením častých problémů souvisejících se špatným technickým stavem budov a s řešením vleklého problému plísní ve škole. Vedení ochotně a operativně reagovalo na zjištění ČŠI. Část nedostatků odstranilo ještě v průběhu inspekce.

Kontrolní systém je promyšlený a funkční, postrádá však v některých případech potřebnou důslednost a tím i účinnost. Je hodnocen jako průměrný.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Nedostatkem promyšleného plánování je celkový přístup k naplňování vzdělávacího programu. Pedagogové občas vzdělávají žáky stereotypně, dle dlouhodobých zvyklostí. Vše nasvědčuje tomu, že někteří učitelé nejsou podrobně seznámeni se zvoleným vzdělávacím programem. V oblasti organizování jsou dílčí nedostatky v práci metodických orgánů a ve vedení povinné dokumentace. Umístění školy a její horší dopravní spojení má dopad na zajišťování kvalifikovaných pracovníků. Neaprobované pedagogy se ředitelka snaží vést sama formou častějších hospitací. Nedostatky v oblasti kontroly se projevily v kvalitě vzdělávání (dodržování osnov zvoleného vzdělávacího programu, nepropracovaný systém vnitřní evaluace). Při řízení školy má ředitelka ztížené podmínky. Je nucena rychle se vyrovnat se všemi problémy souvisejícími s přechodem do právní subjektivity, s často zastaralým materiálně-technickým stavem školy a hlavně s problémem plnění, který řeší ve spolupráci s hygienickou stanicí. To vše jí bere velké množství času a energie.

Podmínky vzdělávání jsou průměrné.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Hodnocení efektivnosti čerpání NIV

Kontrolované období – rok 2001

Závazné ukazatele rozpočtu přidělené škole a určené na neinvestiční prostředky pro rok 2001 byly dodrženy, jejich limit nebyl překročen. Rozhodující část finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu byla čerpána na mzdy zaměstnanců, zbývající objem tvoří zákonné odvody a povinné plnění do FKSP. Výsledkem je kladné hospodaření školy, včetně zisku z doplňkové činnosti.

Hodnocení efektivnosti čerpání mzdových prostředků

Statistický výkaz Škol (MŠMT) P 1 – 04 byl řádně vypracován a odevzdán, vyplněné údaje byly zkontrolovány s jednotlivými zůstatky uvedenými v účetní evidenci, jejich hodnoty jsou navzájem shodné. Vnitřní platový výměr a přehledný rozpis mzdových prostředků byl vypracován pečlivě a srozumitelně. Kontrolou platových výměrů bylo zjištěno, že zařazení jednotlivých zaměstnanců školy do platových tříd je v souladu s platnou legislativou. U zaměstnanců, kteří jsou zařazeni do 1. - 3. platové třídy byla využita možnost přiznat nejvyšší, tj. 12. platový stupeň bez ohledu na jimi dosaženou praxi, což je písemně uvedeno ve vnitřním platovém předpisu. Osobní příplatky navrhuje ředitelka školy v periodických intervalech, písemně na zvláštních listech, nikoliv přímo na platovém výměru. Tento postup je v rozporu s platným právním předpisem. Případné odměny jsou jednotlivým zaměstnancům

navrhovány písemně s odůvodněním, vždy bezprostředně po vykonání mimořádné práce pro školu.

Výše nenárokové složky platu byla v roce 2001 vyplácena v rozmezích, která jsou stanovena v platných právních předpisech. Personální dokumentace je uložena u hospodářky školy, osobní spisy jednotlivých zaměstnanců jsou založeny v samostatných deskách v řádně uzamčené skříni. Kontrolou bylo zjištěno, že ve většině osobních dokladů chyběly výpisy z rejstříku trestů, občas lékařská osvědčení a v ojedinělých případech osobní spisy obsahovaly zastaralé kádrové materiály. Objem finančních prostředků přidělených na ostatní platby za provedenou práci byl vyčerpán. S pedagogickým pracovníkem školy byla uzavřena smlouva o pracovní činnosti, která se týkala vybudování počítačové učebny.

Zásady pro čerpání prostředků FKSP byly vypracovány, jejich čerpání v průběhu roku 2001 bylo v souladu s platnými právními předpisy.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Nedílnou součástí základní školy je mateřská škola, školní družina a školní jídelna. Z hlediska objemu přidělil Magistrát hlavního města Prahy, odbor školství tyto prostředky jednotlivým složkám školy odděleně. Ostatní neinvestiční prostředky byly v průběhu roku 2001 čerpány uvážlivě a co nejefektivněji vždy dle aktuálních potřeb jednotlivých středisek školy. Použity byly zejména na nákup učebnic a učebních pomůcek, dále na pořízení odborných knih a časopisů, uhrazení školení a vzdělávání pro pedagogické pracovníky a vedoucí školní jídelny, nákup ochranných pomůcek a cestovné. Pro žáky prvních tříd byly zakoupeny pastelky, voskovky, pryže, barevné křídly, štětce, modelovací hmota apod. Finanční účetnictví základní škole zpracovává soukromá firma na základě podkladů, které jí předává paní hospodářka. Podkladovou dokumentaci pro zpracování účetnictví za školní jídelnu (kromě drobných výdajů určených pro jídelnu) zajišťuje její vedoucí. Prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou analyticky odděleny. Účetní doklady a faktury mají předepsané náležitosti, jsou řádně zúčtovány se státním rozpočtem v souladu s účtovou osnovou pro příspěvkové organizace. Finanční prostředky v hotovosti (pokladnu) vede za základní školu její hospodářka a za školní jídelnu vedoucí jídelny. Hmotné odpovědnosti jsou uzavřeny, inventarizace pokladny je prováděna ve smyslu platné legislativy.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Účelově určené prostředky ze státního rozpočtu, které byly základní škole přiděleny na vzdělávání pedagogů z přímých ONIV byly využity na funkční studium pro ředitelku školy.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu nepřekročilo objem stanoveného limitu a bylo využito co nejefektivněji a pouze k účelům, na které byly poskytnuty.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Mezi hlavní úkoly výchovné poradkyně, která je ve funkci od začátku letošního školního roku a studuje výchovné poradenství, patří evidence žáků se specifickými vývojovými poruchami učení (dále SVPU) a koordinace jejich výuku. Pro 29 žáků se SVPU jsou zpracovány přehledné individuální plány, jejich zákonní zástupci s nimi byli prokazatelně seznámeni. Tři žáci z uvedeného počtu jsou vykazováni jako integrovaní. Se vzdělávacími potřebami těchto dětí jsou učitelé seznamováni prostřednictvím výchovné poradkyně a někteří z nich absolvovali kurzy se zaměřením na práci se žáky se SVPU. Zvýšená péče, která jim je v hodinách věnována, byla pozorována spíše výjimečně, neboť závěry, vyplývající z doporučení psychologů, někteří učitelé plně nerespektují. V hodnocení a klasifikaci žáků se SVPU jsou rezervy, zejména v zadávání i hodnocení pravopisných jevů. Kvalita péče je různá v závislosti na osobnosti jednotlivých učitelů a na jejich vzdělání v této problematice. Značný význam v péči o děti se zvláštními vzdělávacími potřebami má učitelka I. stupně, v současné době studující speciální pedagogiku, která se zabývá logopedickou péčí o mladší žáky. Výchovná poradkyně má vyhrazeny konzultační hodiny pro žáky a rodiče, má samostatnou místnost pro práci. Spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, policií, kurátory.

Kvalita péče o děti se SVPU závisí na osobnostním přístupu jednotlivých učitelů. Pozitivní je vsřícná péče a mimořádné pochopení výchovné poradkyně a její přístup k žákům vůbec.

Výchovné poradenství je hodnoceno jako průměrné.

Školní jídelna

Školní jídelna připravuje denně polévku a jedno hlavní jídlo pro žáky základní školy, děti z mateřské školy a zaměstnance těchto zařízení. Jako součást oběda je podáván nápoj. Do mateřské školy jsou pokrmy denně dováženy v termoportech. Výdejový režim je vyvěšen ve vstupních dveřích jídelny a v šatně mateřské školy. Pedagogický dozor v průběhu stravování zajišťují učitelé základní školy, jeho rozpis je rovněž veřejně vyvěšen a dodržován. Týdenní jídelníček plánuje a vypracovává vedoucí školní jídelny s dostatečným časovým předstihem. Příjemky a výdejky jsou vedeny, řádně orazítkovány a potvrzeny. Výživové normy byly dodrženy, nebyly zjištěny výrazné odchylky od předepsaných hodnot. Zdravotní způsobilost zaměstnanců školní jídelny byla ověřena doložením zdravotních průkazů. Ve školní jídelně jsou vyhovující skladové prostory, kde nebyly zjištěny nedostatky. Poplatky strážníků za obědy jsou stanoveny v rozmezích, která určují platné právní předpisy. Připravené pokrmy byly chutné, nabízený sortiment poměrně pestrý. K hlavnímu jídlu a polévce byla podávána příloha, např. ovoce, pudink, zeleninový salát apod. Poslední kontrola byla provedena dne 14. 12. 2000. Městskou hygienickou stanicí Městské části Praha 5 a 13.

Úroveň školní jídelny je velmi dobrá.

Technický stav učeben

Některé učebny jsou ve špatném technickém stavu (školní dílna musela být uzavřena). Po výměně dřevěných oken za plastová se v učebních pavilonech A, B objevily plísně (ve třídách i na chodbách), které mají negativní dopad na zdraví žáků a záporně ovlivňují psychohygienické podmínky vzdělávání. Vedení školy poprvé informovalo MČ Slivenec o výskytu plísní 6. prosince 2000. Předložilo ČŠI odborný znalecký posudek ze dne 22. února 2001, kde znalec v závěru zprávy konstatuje:

- „plísně mohou ohrozit bezpečnost uživatelů školy, v současné době je stavba ve stavu, kdy

nejsou splněny požadavky aby stavba neohrožovala život, zdravé životní podmínky jejich uživatelů podle čl. 22 vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy, tedy nesplňuje jeden ze základních požadavků stavby“,

- „pro dlouhodobé odstranění plísní je nezbytné co nejdříve provést komplexní zateplení pláště objektu včetně řádného provedení detailů a ověřit minimální infiltraci při uzavřených oknech, případně tuto konstrukčním opatřením dodavatel oken zvětšit, pouze tímto opatřením se dosáhne splnění požadavku zdravých životních podmínek ve stavbě“.

Dále má škola posudek, který vystavila Městská hygienická stanice Praha, pobočka 05, dne 6. února 2001. Zde se konstatuje: „V zájmu ochrany veřejného zdraví není vhodné, vzhledem k rozsahu výskytu plísní, aby do doby provedení nápravných opatření probíhala v postižených učebnách výuka žáků“.

Městská část se obrátila v červnu 2001 na certifikovanou firmu, která ve škole provedla sanační postřik a zahájila jednání s MHMP o dotaci na stavební úpravy.

Škola si nechala vypracovat v lednu 2002 nový odborný posudek, zde znalec z oboru konstatuje: „Do doby, než budou dokončeny stavební úpravy, se budou podmínky vhodné pro růst plísní vyskytovat pravidelně v každém zimním období. Jedinou možností je proto preventivní ošetření ohrožených ploch vhodným dezinfekčním přípravkem s dlouhodobou účinností.“

Vedení školy pravidelně informuje starostu MČ Sliveneč o výskytu plísní a provedených zásazích na jejich likvidaci. V době konání inspekce byl stav učeben beze změn. Prostory v budovách a přilehlé pozemky se všemi jejich součástmi a příslušenstvím, které škola ke své činnosti využívá, jsou majetkem Městské části Praha-Sliveneč. Podmínky a způsob užívání nemovitostí jsou uvedeny ve Smlouvě o výpůjčce, kterou se základní školou Městská část Sliveneč uzavřela dne 14. února 2001.

Vnímání školy rodiči

Anonymní dotazník pro rodiče zjišťuje, jak vnímají a hodnotí jednotlivé oblasti a podmínky výchovné a vzdělávací práce ve škole. Bylo rozdáno 48 dotazníků ve 2., 5. a 9. ročníku.

K vyhodnocení jich rodiče odevzdali 29, což je 60%. Hodnocení je srovnáním očekávané kvality se skutečností, nikoli srovnáním s jinou školou či standardu. Výsledky jsou signálem, kde může škola zvýšit svoje úsilí. Z nabídnutého hodnocení rodiče využili celou hodnotící stupnici. Nejlépe hodnotí informační služby školy, výchovné poradenství, sociální vztahy ve škole, mimoškolní aktivity a hodnocení žáka. Nejvíce připomínek rodiče vznášejí k materiálním podmínkám školy, zmiňují také malou spokojenost s kvalitou výuky fyziky a chemie v uplynulém období. Rodiče se přiklonili k celkovému ohodnocení školy známkou 2, menší spokojenost vyjadřují rodiče žáků vyšších ročníků.

Z výsledku ankety je zřejmé, že rodiče vnímají školu převážně pozitivně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina vydaná usnesením zastupitelstva MČ Praha - Sliveneč č. 37/2000 ze dne 29. 11. 2000

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 29 639/2001-21 ze dne 14. 11. 2001
- Smlouva o výpůjčce mezi Městskou částí Praha-Slivenec a základní školou ze dne 14. 2. 2001
- Jmenovací dekrety ředitelky čj. ŠÚ/297/Vei/00 a ŠÚ/878/Vei/00
- Podkladová inspekční dokumentace, Dotazník pro ředitele před inspekcí
- Povinná dokumentace škol podle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů za školní rok 2001/2002
- Třídní knihy vztahující se ke školnímu roku 2000/2001
- Fakultativní dokumentace vedení školy a jednotlivých učitelů: Koncepce školy a jejího dalšího rozvoje, hlavní úkoly ve školním roce 2001/2002, plán kontrolní činnosti, tematické plány, vnitřní dokumentace vedení školy, metodických orgánů a jednotlivých učitelů
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000-2001
- Výběr žákovských sešitů, písemných prací a žákovských knížek
- Hospitační záznamy ČŠI
- Výkaz Škol (MŠMT) P1 – 04 za 1. – 4. čtvrtletí 2001
- Personální dokumentace zaměstnanců školy, platové výměry za rok 2001
- Přehled o poskytování nenárokových složek platu v roce 2001
- Vnitřní platový předpis
- Dohoda o pracovní činnosti uzavřená s pedagogickým pracovníkem v roce 2001
- Závazné ukazatele rozpočtu po rozpočtovém řízení II. na rok 2001 ze dne 29. listopadu 2001
- Pokladní doklady a faktury za rok 2001
- Pokladní kniha roku 2001
- Výkaz zisku a ztrát – přehled za rok 2001
- Výdejky a příjmy zboží pro školní jídelnu vybrané namátkově za rok 2001
- Přehled o dodržování výživových norem ve školní jídelně ve vybraných měsících roku 2001

ZÁVĚR

Komplexní inspekce byla zaměřena na hodnocení základní školy, školní družiny a školní jídelny. Posouzení kvality a podmínek vzdělávání v mateřské škole bylo předmětem orientační inspekce provedené v dubnu roku 2000. Převážná část inspekční činnosti se zaměřila na hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání na 1. stupni a na 2. stupni v předmětech matematika, chemie, český jazyk a literatura, dějepis, občanská výchova, rodinná výchova, hudební výchova, výtvarná výchova, anglický jazyk a základy výpočetní techniky. Dále pak na hodnocení podmínek, které toto vzdělávání umožňují. Součástí inspekce byla kontrola efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu v roce 2001 vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům.

ČŠI vymezila ve sledovaných oblastech vzdělávání a řízení všech součástí školy tyto závěry:

- *Škola realizuje zvolený vzdělávací program spíše intuitivně, na základě zkušeností vyučujících a obsahu učebnic. Vzdělávací program naplňuje s dílčími nedostatky, které nasvědčují tomu, že někteří pedagogové s ním nejsou do hloubky obeznámeni.*
- *Přes dílčí investice je úroveň materiálních podmínek snižena výskytem plísní v pavilonech A, B, které mají negativní dopad na zdraví žáků, dalším nedostatkem jsou nevhodné prostory tělocvičny a havarijní stav učebny dílen. Velmi dobré zázemí je pro výuku základy výpočetní techniky. Kvalita materiálních podmínek je v souhrnu pouze vyhovující. Úroveň personálních podmínek snižuje poměrně velký počet pedagogů, kteří nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Aprobovanost výuky na prvním stupni je i vzhledem k pražskému regionu podprůměrná.*
- *Personální problémy a materiální podmínky byly mimo jiné popsány již při orientační inspekci, která se uskutečnila v roce 1996. Od té doby byly provedeny nejnnutnější opravy umožňující provoz školy (hlavně výměna oken, zateplení historické budovy a její omítka). Ředitelka školy postupně zlepšuje podmínky výuky, ale přes veškerou snahu se jí to zatím v plném rozsahu nedaří.*
- *Kvalita organizace, forem a metod výuky je v závislosti na osobnosti jednotlivých pedagogů rozdílná. Většinou má tradiční skladbu charakterizovanou převažující aktivitou učitelů, kteří neuplatňují při výuce vnitřní diferenciaci, kooperativní techniky učení se objevují jen výjimečně. Málo jsou zařazovány názorně-demonstrační, praktické a problémové metody učení i pomůcky a didaktická technika. Motivace spočívá většinou v prezentaci učiva. Hodnocení a klasifikace jsou někdy uplatňovány mechanicky, často bez jejich odůvodnění. Kvalita komunikace je mimo jiné ovlivněna používanými frontálními metodami práce, osobností učitele a ochotou žáků aktivně se zapojit do vzdělávacího procesu. Ten je většinou pouze jednostranný (vztah učitel-žák), pedagogové nemají efektivní zpětnou vazbu úspěšnosti vyučování.*
- *Školní družina plní své poslání především jako sociální služba.*
- *Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání má průměrnou úroveň.*

- *Při řízení školy je ředitelka nucena řešit především problémy související s materiálně-technickým stavem školy a s jejím přechodem do právní subjektivity. I přes zjištěná negativa je jasně patrný koncepční záměr zkvalitňování výuky, jehož uskutečňování je limitováno současnými podmínkami.*
- *V oblasti organizování jsou dílčí nedostatky ve vedení povinné dokumentace. Rezervy jsou ve vedení pedagogických pracovníků bez odborné a pedagogické způsobilosti. Nedostatky jsou i v oblasti kontroly, které se projeví v kvalitě vzdělávání (dodržování osnov zvoleného vzdělávacího programu, nepropracovaný systém vnitřní evaluace pedagogické práce školy).*
- *Hodnocení podmínek vzdělávání je průměrné.*
- *Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu v roce 2001 byly ve sledované oblasti využity účelně a hospodárně.*

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jana Křest'anová	J. Křest'anová, v. r.
Členové týmu	Mgr. Jana Pocová	J. Pocová, v. r.
	Mgr. Zdeněk Bělecký	Z. Bělecký, v. r.
	Mgr. Boris Tvarůžek	B. Tvarůžek, v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Marie Kiliesová	

V Praze dne 14. února 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. 2. 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Eva Dvořáčková

Eva Dvořáčková v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: OŠ MHMP Praha 4	2002-03-04	019 79/02-5115
Zřizovatel: MČ Praha - Slivenec	2002-03-04	019 78/02-5115

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.